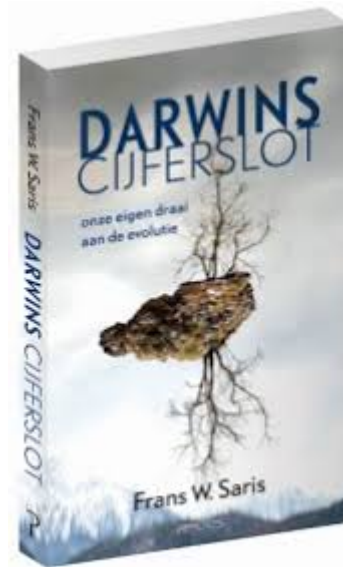

Darwins cijferslot lezen in de geest van Spinoza

Frans W. Saris
Spinoza Kring Soest
3 maart 2018

Agenda:

- 1) Proloog
- 2) Inleiding
- 3) Wij zijn onze memen
- 4) Energie en klimaat
- 5) Biodiversiteit en voeding
- 6) Vrede en veiligheid
- 7) Epiloog

Proloog:

Zijn wij een toevallig twijgje aan de boom van het leven of zijn wij de kruin op de schepping?

Inleiding:

Natuurlijke selectie, Darwins ontdekking, is geen kwestie van blind toeval maar de gerichte filtering van ongerichte variaties.

Richard Dawkins: evolutie werkt als een cijferslot dat klikt telkens als een variatie een adaptatie blijkt te zijn, dus overlevingswaarde heeft. Spinoza: Conatus?

Zolang als er mensen zijn draaien wij al aan Darwins cijferslot.

Terwijl bij andere dieren hun middelen van bestaan vastliggen in hun genen, hebben wij mensen onze hulpmiddelen geëxternaliseerd en onder curatele gesteld van onze vrije wil.

Harari (*Sapiens*): "Bestaat er iets gevaarlijkers dan ontevreden, onverantwoordelijke goden die niet weten wat ze willen?" Harari, Dawkins of Spinoza?

Wij zijn onze memen:

Wij zijn niet ons brein, noch onze zelfzuchtige genen, wij zijn onze memen: vuurbeheersing, taal, literatuur, muziek, dans, wetenschap, technologie en de nieuwe media. Hebben wij controle over onze bio-culturele evolutie, onze technovolutie?

Als wij zelf draaien aan Darwins cijferslot, moeten wij dan niet erop letten wanneer het 'klikt'?

Wat is de overlevingswaarde van memen? Spinoza: zelfbehoud door zelfkennis?

Onze eigen draai aan de evolutie, duurzame ontwikkeling: energie en klimaat, biodiversiteit en voeding, vrede en veiligheid. Spinoza (TIE): alleen de liefde voor een eeuwige en oneindige zaak voedt de ziel?

Energie en klimaat:

De contouren van een duurzame energievoorziening zijn zichtbaar. De Groninger gaskraan kan helemaal dicht. Sell Shell. Nucleaire energie behoeft stervensbegeleiding. Door CO2 te recyclen en het bestaande wereldwijde energieweb te gebruiken, zullen we in de eenentwintigste eeuw een kringloop sluiten en zowel klimaatverandering tegengaan als een duurzame energievoorziening voor iedereen realiseren.

Biodiversiteit en voeding:

Lost City, kraamkamer van leven op aarde.

Q-waarden van talen, planten en dieren.

Het huidige landbouwareaal is voldoende om de toekomstige wereldbevolking van voedsel te voorzien, maar wordt dit onvermijdelijk een hamburgerparadijs?

Hoe en waarom stoppen we het massaal uitsterven van organismen?

Ed O. Wilson: wordt planeet Aarde een mensenpark of houden we twee halve Aardes?

Vrede en veiligheid:

Wij zijn in oorlog, alleen noemen wij het niet zo.

Het doel van oorlog is vrede. Masereel: Nooit meer oorlog. Parijs (1928): Oorlog is illegaal.

Spinoza: elk volk dat onderdrukt wordt zal zich uiteindelijk zelf van zijn onderdrukker bevrijden.

Leidt wereldwijde toename van onderlinge afhankelijkheid (globalisering) ook tot meer vrede en veiligheid?

Epiloog:

In welke god geloven degenen die in god geloven en in de evolutietheorie?

Deus sive natura, de god van de eenentwintigste eeuw?

PS de opbrengst van het boek komt geheel ten goede aan de stichting Sanegeest, voor de promotie van duurzame ontwikkeling, zie www.sanegeest.nl